

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Obvodní soud pro Prahu 2 rozhodl soudcem JUDr. Vojtěchem Trojánkem ve věci žalobce P [redacted] W [redacted], narozeného dne [redacted], bytem [redacted], zastoupenému Mgr. Tomášem Maxou, advokátem se sídlem v Praze 1, Petrské č. 1136/12, proti žalované České republice-Ministerstvu spravedlnosti, se sídlem v Praze 2, Vyšehradské č. 16, o náhradu škody a nemajetkové újmy

t a k t o :

- I. Žalovaná je povinna zaplatit žalobci 69 860,64 Kč s úroky z prodlení z této částky od 25.10. 2014 do zaplacení ve výši 8,05 % ročně a dále s úroky z prodlení z částky 20 000 Kč od 25.10. 2014 do 21.11. 2014 a z částky 5 133,60 Kč od 25.10. 2014 do 27.2. 2015 ve výši 8,05 % ročně, to vše do 15 dnů od právní moci rozsudku.
- II. Stran požadavku žalobce na zaplacení částky 150 000 Kč se zákonným úroky z prodlení z této částky od 25.10. 2014 do zaplacení se žaloba zamítá.
- III. Žalovaná je dále povinna zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení 53 361 Kč do 15 dnů od právní moci rozsudku k rukám zástupce žalobce.
- IV. Žalovaná je konečně povinna zaplatit státu náhradu nákladů řízení, jejíž výše uvedena v samostatném usnesení, do 15 dnů od právní moci tohoto usnesení.

O d ů v o d ň ě n í :

Žalobce se žalobou podanou dne 30.10. 2014 domáhal po žalované jednak náhrady škody ve výši 44 994,24 Kč s úroky z prodlení od 25.10. 2014 do zaplacení vzniklé mu v důsledku nezákonného trestního stíhání a odpovídající nákladům, které v něm vynaložil na svou obhajobu, jednak zadostiučinění ve výši 200 000 Kč s úroky z prodlení od 25.10. 2014 do zaplacení za nemajetkovou újmu způsobenou mu v důsledku zahájení a pokračování (vedení) trestního stíhání

jeho osoby jako obviněného (obžalovaného), zahájeného vůči žalobci ve smyslu ust. § 160 odst. 1 trestního řádu (dále TR) pro podezření ze spáchání trestného činu těžké ublížení na zdraví z nedbalosti dle § 147 odst. 1, 2 trestního zákoníku (dále TZ), a to usnesením Policie ČR ze dne 5.3. 2012, č.j. [REDAKCE] pro něž byla na žalobce posléze podána obžaloba, avšak rozsudkem Okresního soudu v Příbrami (dále okresní soud) ze dne 11.9. 2013, č.j. [REDAKCE] byl žalobce této zproštěn. Pokud jde o nárok na náhradu škody, žalobce tvrdil, že z odměny jeho obhájce ve výši 18 694,50 Kč, cestovného ve výši 2 559 Kč, náhrady za promeškaný čas ve výši 1 560 Kč uhradil pouze 20 000 Kč. Dále za znalecký posudek vypracovaný Ing. Hanušem Hrabánkem a použitý v trestním řízení zaplatil 15 050 Kč, za své cestovné v rámci trestního řízení zaplatil 9 944,24 Kč. Pokud jde o nárok na náhradu nemajetkové újmy, žalobce tvrdil, že při dopravní nehodě, od níž se předmětné trestní stíhání odvíjelo, utrpěl těžká zranění, byl [REDAKCE] hospitalizován a následně byl odkázán na péči svých blízkých. Průběh trestního stíhání trvajících 20 měsíců žalobce stresoval, policejní orgán nerefletoval jeho výpověď a argumenty svědčící o tom, že viníkem dopravní nehody byl P. [REDAKCE] H. [REDAKCE], žalobce musel čelit nepravdivým výpovědím posádky vozidla SsangYong.

Žalovaná se k žalobě vyjádřila v podáních ze dne 9.12. 2014 a 5.5. 2015. Uvedla, že žalobce u ní předběžně nároky uplatnil dne 24.4. 2014, žalovaná uznala důvodným nárok na náhradu škody ve výši 20 000 Kč za náklady právního zastoupení, zapomněla žalobci vyplatit sumu 6 211,60 Kč za vlastní cestovné žalobce v rámci trestního stíhání, když od tohoto nároku žalobce odečetla amortizaci, a neakceptovala cestovné za cestu k podání vysvětlení dne 6.1. 2012, k níž došlo ještě před zahájením trestního stíhání. Z uvedeného titulu žalovaná posléze žalobci zaplatila 5 133,60 Kč, neboť suma 6 211,60 Kč v sobě zahrnuje 21% náhradu DPH, která žalobci nenáleží. Nárok na náhradu nemajetkové újmy považuje žalovaná za nedůvodný, jelikož dostatečným zadostiučiněním je konstatování vydání nezákonné rozhodnutí, kteroužto formu satisfakce žalovaná žalobci poskytla ve stanovisku ze dne 19.11. 2014.

Jelikož v podání ze dne 9.12. 2014 vzal žalobce žalobu zpět stran částky 20 000 Kč a v podání ze dne 20.5. 2015 stran částky 5 133,60 Kč, soud řízení nejprve částečně zastavil usnesením ze dne 14.1. 2015 a poté usnesením ze dne 20.5. 2015. Usnesení jsou pravomocná.

Podle ust. § 1 zákona č. 82/1998 Sb. (dále zákon) stát odpovídá za podmínek stanovených tímto zákonem za škodu způsobenou při výkonu státní moci. Podle ust. § 2 zákona se odpovědnosti za škodu podle tohoto zákona se nelze zprostit. Podle ust. § 5 písm. a) zákona stát odpovídá za podmínek stanovených zákonem za škodu, která byla způsobena rozhodnutím, jež bylo vydáno v trestním řízení. Podle ust. § 7 odst. 1 zákona mají právo na náhradu škody způsobené nezákonným rozhodnutím účastníci řízení, ve kterém bylo vydáno rozhodnutí, z něhož jim vznikla škoda. Podle odst. 2 má právo na náhradu škody i ten, s nímž nebylo jednáno jako s účastníkem řízení, ačkoliv s ním jako s účastníkem řízení jednáno být mělo. Podle ust. § 8 odst. 1 zákona lze nárok na náhradu škody způsobené nezákonným rozhodnutím, není-li dále stanoveno jinak, uplatnit pouze tehdy, pokud pravomocné rozhodnutí bylo pro nezákonnost zrušeno nebo změněno příslušným orgánem. Rozhodnutím tohoto orgánu je soud rozhodující o náhradě škody vázán. Podle ust. § 26 zákona, pokud není stanoveno jinak, řídí se právní vztahy upravené v zákoně občanským zákoníkem. Podle § 31 odst. 1 zákona náhrada škody zahrnuje takové náklady řízení, které byly poškozeným účelně vynaloženy na zrušení nebo změnu nezákonného rozhodnutí nebo na nápravu nesprávného úředního postupu. Podle ust. § 31a odst. 1 zákona bez ohledu na to, zda byla nezákonným rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem způsobena škoda, poskytuje se podle tohoto zákona též přiměřené zadostiučinění za vzniklou nemajetkovou újmu. Podle odst. 2 cit. ust. se zadostiučinění poskytne v penězích, jestliže nemajetkovou újmu nebylo možno nahradit jinak a samotné konstatování porušení práva by se nejevilo jako dostačující. Při stanovení výše přiměřeného zadostiučinění se přihlédne k závažnosti vzniklé újmy a k okolnostem, za nichž k nemajetkové újmě došlo.

Z dopisu žalobce žalované ze dne 24.4. 2014 a ze stanoviska Ministerstva spravedlnosti ze dne 19.11. 2014 a ze dne 24.2. 2015 soud zjistil, že žalobce svůj nárok u žalované předběžně uplatnil dne 24.4. 2014; ta konstatovala, že v trestním stíhání došlo k vydání nezákonného rozhodnutí ve smyslu § 7 odst. 1 zákona a žalobci přiznala na náhradě škody celkem 25 133,60 Kč. Tvrzení žalobce, že mu částka 20 000 Kč byla zaplacená dne 21.11. 2014 a částka 5 1336,60 Kč dne 27.2. 2015, učinila žalovaná nespornými u jednání dne 6.5. 2016. Uvedená skutečnost poté plyne i ze schvalovacích doložek žalované na čl. 91 a 106, jak z nich soud zjistil. U jednání dne 20.5. 2015 žalovaná učinila nesporným, že žalobce vykonal v rámci trestního stíhání cesty uvedené v žalobě, že ujel jím uvedený počet km a že jím uvedený počet km je správný, s výjimkou amortizace a cesty dne 6.1. 2012. U jednání dne 6.5. 2016 pak žalovaná učinila nesporným, že žalobce při cestě dne 6.1. 2012 užil vozidlo [REDAKCE].

Soud vzal z listin obsažených v soudním spisu okresního soudu sp.zn. [REDAKCE] za prokázaný průběh trestního stíhání žalobce ve smyslu jeho v žalobě popsaného základního ohraničení, počínaje jeho zahájením (shora cit. usnesením) a konče rozsudkem okresního soudu ze dne 11.9. 2013, č.j. [REDAKCE] jímž byl žalobce zproštěn obžaloby dle § 226 písm. c) TR.

Rozhodnutí o zproštění obžaloby z důvodu podle ust. § 226 písm. c) TR je dle v tomto směru ustálené judikatury vykládající ust. § 7, § 8 zákona a navazující v tomto směru na rozsudek Nejvyššího soudu České republiky ze dne 23.2.1990, sp.zn. 1 Cz 6/90, publikovaný pod č. 35 ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek, ročník 1991, rozhodnutím, které, byť nikoliv výslovně, ruší účinky zahájeného trestního stíhání, činí rozhodnutí, jímž bylo trestní stíhání zahájeno ve smyslu odškodňovacího zákona a (pouze) pro jeho účely „nezákonným“, zakládá proto nárok na náhradu škody ve smyslu ust. § 1,2 zákona (o čemž mezi účastníky ostatně není sporu). Uvedené právo nemá pouze ten, kdo si obvinění zavinil sám a ten, kdo byl obžaloby zproštěn nebo proti němuž bylo trestní stíhání zastaveno jen proto, že není za spáchaný trestný čin trestně odpovědný nebo že mu byla udělena milost nebo že trestný čin byl amnestován. Existenci uvedených skutečností žádný z účastníků ani netvrdil, stejně jako zavinění žalobce na zahájení trestního stíhání proti jeho osobě. Uvedená judikatorní východiska platí bezpochyby (a mezi účastníky o tom ostatně není sporu, žalovaná existenci odpovědnostního titulu představovaného nezákonným rozhodnutím uznává) analogicky po novele zákona provedené zákonem č. 160/2006 Sb. i pro oblast nároků nemajetkové povahy, jak se podává např. i z rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 27.6.2012, sp.zn. 30Cdo 2813/2011, jakkoliv k přijetí uvedené novely zákonodárce vedla především snaha vyhovět požadavkům vyvěrajícím z čl. 6, 13 a 41 Úmluvy, upravujících právo účastníka na projednání věci v přiměřené lhůtě.

Odpovědnostní titul (nezákonné rozhodnutí) je v dané věci dán, žalobce byl, jak nutno dovodit z výsledku trestního stíhání, nezákonně (ve smyslu odškodňovacím) trestně stíhán pro jednání, v němž orgány činné v trestním řízení spatřovaly výše označený trestný čin. Pokud se jedná o existenci dalšího odpovědnostního předpokladu představovaného vznikem (nemajetkové, morální) újmy, vychází zdejší soud z právního názoru, že tuto nemajetkovou újmu musí žalobce tvrdit a prokazovat, jelikož na rozdíl od nároku na zadostiučinění za nemajetkovou újmu způsobenou nepřiměřenou délkou řízení se její vznik při existenci odpovědnostního titulu nepresumuje. Tento právní názor je opřen o níže uvedenou a aktuální judikaturu Nejvyššího soudu. V souvislosti s žalobcem tvrzeným vznikem nemajetkové újmy proto soud poukazuje na rozsudek Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 30 Cdo 2813/2011, dostupný jako ostatní zde uvedená rozhodnutí NS na stránkách www.usoud.cz, dle kterého je třeba vycházet z toho, že zadostiučinění za nemajetkovou újmu způsobenou trestním stíháním, které neskončilo pravomocným odsuzujícím rozsudkem, se poskytuje podle § 31a odst. 2 OdpŠk, jež je normou s relativně neurčitou hypotézou, která není stanovena přímo právním předpisem a jež tak přenechává soudu, aby podle svého uvážení v každém jednotlivém případě vymezil sám hypotézu právní normy ze širokého, předem neomezeného okruhu okolností. Soudy při stanovení výše zadostiučinění, či jeho formy, vychází především z povahy trestní věci, délky trestního stíhání a především z dopadů trestního stíhání do osobnosti sféry poškozené osoby. Forma a případná

výše zadostiučinění nesmí být v rozporu s obecně sdílenou představou spravedlnosti. Skutkové vymezení újmy způsobené nezákonným rozhodnutím je významné i z hlediska dokazování, neboť zatímco při nesprávném úředním postupu spočívajícím v nepřiměřeně délce řízení se újma na straně poškozeného presumuje, musí být újma založená jinou skutečností prokázána, není-li zjevné, že by stejnou újmu utrpěla jakákoliv osoba, která by byla danou skutečností postížena, a šlo by tedy o notorietu, kterou dokazovat netřeba (viz rozsudek Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 30 Cdo 2555/2010). V rozsudku ze dne 16.9. 2015, sp.zn. 30 Cdo 1747/2014, pak Nejvyšší soud konstatoval: „*Jak bylo již shora naznačeno, v souvislosti s prokazováním vzniku nemajetkové újmy je nesprávnou úvaha odvolacího soudu, že „sama existence rozhodnutí, které bylo pro nezákonnost zrušeno, zakládá vyratitelnou domněnku, že jím byla dotčené osobě způsobena imateriální újma“.* Naopak, v řízení je na žalobci, aby spolu s odpovědnostním titulem (např. rozhodnutím zrušeným pro nezákonnost) tvrdil a prokazoval i existenci skutečností, které lze právně kvalifikovat jako porušení konkrétního práva žalobce (např. práva na rodinný život), a vznik nemajetkové újmy (představované např. úzkostí, nepohodlím, nejistotou) vzniklé v příčinné souvislosti s danými skutečnostmi. Teprve dojde-li soud po provedeném dokazování k závěru, že odpovědnostním titulem byla porušena konkrétní práva žalobce a že v důsledku toho vznikla žalobci nemajetková újma, může se zabývat otázkami formy a případné výše zadostiučinění podle § 31a odst. 1 a 2 OdpŠk.“

Stran nároku na náhradu nemajetkové újmy zaměřil zdejší soud ve shodě se závěry učiněnými Nejvyšším soudem ve zmíněném již rozsudku ze dne 27.6. 2012, sp.zn. 30Cdo 2813/2011, pozornost na v tomto rozsudku výtčená kritéria významná z hlediska intenzity nemajetkové újmy vzniklé žalobci nezákonným trestním stíháním, tedy na **a)** délku trestního stíhání, **b)** povahu trestní věci, **c)** dopady trestního stíhání do osobnostní sféry žalobce a **d)** okolností, za nichž ke vzniku nemajetkové újmy u žalobce došlo.

Ze shora označeného usnesení o zahájení trestního stíhání ze dne 8.3. 2012 vyplývá, že žalobce byl trestně stíhán pro spáchání přečinu těžkého ublížení na zdraví z nedbalosti podle § 147 odst. 1,2 TZ, kterého se měl dopustit tím,

[REDACTED]

Trestní stíhání žalobce trvalo tedy od 5.3. 2012 do listopadu 2013, tedy 20 měsíců. Trestní sazba za uvedený přečin činí 6 měsíců až 4 roky odnětí svobody nebo peněžitý trest.

Pokud jde o okolnosti vzniku nemajetkové újmy, žalobce uváděl, že policejní orgán nereflektoval jeho výpověď a argumenty svědčící o tom, že viníkem dopravní nehody byl P. H., nebyly vzaty v potaz jeho námitky proti znaleckému posudku a rozporným a nepravdivým výpovědím členů posádky vozidla, kteří se P. H. snažili chránit. Zahájení trestního stíhání policejní orgán odůvodnil výpovědí P. H., členů posádky jeho vozidla, dále několika svědků, znaleckým posudkem z oboru doprava (vypracovaným Ing. Petrem Ptáčkem), protokolu o dopravní nehodě a ohledání místa. Stížnost žalobce zamítla okresní státní zástupkyně v Příbrami usnesením ze dne 20.3. 2012, sp.zn. v němž uvedla, že tato není důvodná, jelikož podezření na trestnou činnost žalobce vyplývá z výpovědi svědka P. H. a částečně svědků P., B. S. a J. Č. a že s těmito výpověďmi koresponduje jak závěr znaleckého posudku, tak protokol o nehodě v silničním provozu. Obžaloba okresní státní zástupkyně v Příbrami ze dne 2.5. 2015 byla postavena na výpovědi svědků (žalobce ve věci nevypovídal), znaleckém posudku z oborou dopravy a protokolu o nehodě v silničním provozu včetně fotodokumentace.

Pokud jde o dopady trestního stíhání do žalobcovy osobnostní sféry, lze uzavřít, že žalobci vznikla nejen určitá újma ztotožnitelná již se (zcela pochopitelnými) subjektivními pocity frustrace, stresu a nejistoty, ale i újma na podkladě provedeného dokazování objektivizované

satisfakcí. V této souvislosti je na místě připomenout, že „forma a případná výše zadostiučnění nesmí být v rozporu s obecně sdílenou představou spravedlnosti, tj. její přiznání je nad rámec konstatování porušení práva namísto pouze tehdy, jestliže by se z hlediska obecné slušnosti poškozenému satisfakce skutečně mělo dostat.“ (viz cit. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 27.6.2012, sp.zn. 30Cdo 2813/2011). O případ, v němž by obecná slušnost přiznání finanční satisfakce jistě nevelela, ve věci žalobce nejde. Dostačujícím momentem jaksi „završujícím“ satisfakci, již by se žalobci od žalované mělo dostat, se pak soudu jeví být právě zaplacení částky 50 000 Kč. V této souvislosti nutno zdůraznit, že nic než zmírnění frustrace trestním stíháním vytrpěné se žalobci stejně dostat nemůže – úplně odčinění (reparace) negativních prožitků, jež žalobci trestní stíhání přineslo či mohlo přinést, totiž není již z povahy věci možné, a to jistě ani poskytnutím vyšší částky, než kterou soud shledal dostačujícím odškodněním.

Na rozdíl od žalobce je soud přesvědčen, že průběh trestního stíhání byl plynulý, nezatížený průtahy a délka předmětného trestního řízení byla přiměřená složitosti věci. V březnu 2012 bylo trestní stíhání zahájeno, v květnu 2012 byla podána obžaloba, v témže měsíci byl vydán trestní příkaz, v červnu 2012 podal žalobce odpor, v červenci bylo nařízeno hlavní líčení na 16.8. 2012 a předvolání svědci. V témže měsíci žalobce do spisu založil znalecký posudek vypracovaný Ing. Hanušem Hrabánkem. Při hlavním líčení 16.8. 2012 byl vyslechnut žalobce a jeden svědek, odročeno bylo za účelem doplnění dokazování na 19.9. 2012. V září 2012 byl do spisu založen doplněk znaleckého posudku od Ing. Petra Ptáčka, v němž se vyjadřoval ke znaleckému posudku obhajoby. Dne 19.9. 2012 proběhlo další hlavní líčení, byli vyslechnuti další svědci a oba znalci. Odročeno bylo na neurčito za účelem přibrání VUT v Brně. Opatření okresního soudu v tomto ohledu bylo vydáno 14.11. 2012. Ředitel znaleckého ústavu sdělil v podání ze dne 21.11. 2012, že znalecký posudek je možné vypracovat ve lhůtě 8 měsíců od doručení spisu. Okresní soud toto v přípisu z téhož měsíce akceptoval. V červenci 2013 požádal znalecký ústav o prodloužení lhůty k vypracování znaleckého posudku do konce srpna 2013 z důvodu časové náročnosti zpracování znaleckého posudku a mimořádné pracovní vytíženosti zpracovatelů posudku. Okresní soud lhůtu prodloužil, 12.8. 2013 byl revizní znalecký posudek do spisu založen. V témže měsíci bylo nařízeno hlavní líčení na den 11.9. 2013. Při tomto hlavním líčení byl vyslechnut jeden ze zpracovatelů znaleckého posudku a byl vyhlášen rozsudek, jímž byl žalobce obžaloby dle § 226 písm. c) TŘ obžaloby zproštěn. Právní moci rozsudek nabyl dne 27.11. 2013. Vedle přiměřené délky trestního stíhání neodůvodňují závěr pro finanční zadostiučnění ani žalobcem tvrzené okolnosti, za nichž bylo trestní stíhání vedeno, jelikož, jak bylo výše rozvedeno, usnesení o zahájení trestního stíhání i obžaloba byly řádně odůvodněny a rozhodnout bylo možné až na základě revizního znaleckého posudku. Přitom to byl žalobce sám, kdo předložil znalecký posudek až krátce před konáním prvního hlavního líčení. Konkrétní výši přisouzené částky tak odůvodňuje povaha trestní věci, u níž žalobci hrozil trest zákazu činnosti, který by pro něj znamenal v podstatě odříznutí od světa, což prohlubovalo stres, který žalobci trestní stíhání působilo, a prokázané dopady do osobnostní sféry žalobce, do práva na ochranu soukromého života a do dobrého jména a pověsti žalobce. Přihlédnout je nutné k tomu, že žalobce trestnímu stíhání čelil v nepříznivém zdravotním stavu, jehož důsledky přetrvávají do dnes. Pokud jde o srovnatelné případy, soud s odkazem na zmíněný rozsudek Nejvyššího soudu sp.zn. 30 Cdo 1747/2014 poukazuje na pravomocný rozsudek zdejšího soudu ze dne 30.11. 2015, č.j. 31C 617/2014-176, jímž bylo žalobkyni obdobného věku a rovněž s nedobrým zdravotním stavem, která byla stíhána pro trestný čin podvodu, čímž došlo k zásahu do jejího práva na soukromý život (když rovněž trpěla poruchami spánku), dobré jméno a dobrou pověst, přisouzeno 50 000 Kč. Přiznat vyšší zadostiučnění již tedy není na místě, když zejména nelze pominout, že útlum umělecké i technické činnosti žalobce je nezbytné spojovat i se samotnou předmětnou dopravní nehodou, resp. zdravotními postiženími, které žalobce v důsledku této nehody utrpěl.

Pokud jde o nárok žalobce na náhradu škody, z vyúčtování soudního znalce Ing. Hanuše Hrabánka ze dne 2.5. 2012, č.j. [REDAKCE], a z potvrzení o provedení transakce z 17.9. 2014 z [REDAKCE] soud zjistil, že uvedený soudní znalec vyúčtoval zástupci žalobce znalečné ve výši 15 050 Kč za znalecký posudek č. 1911-05/12 a že žalobce tuto sumu 23.5. 2012 soudnímu znalci

uhradil. Námitku žalované, že tento náklad nebyl účelně vynaložený, jelikož okresní soud ve zprošťujícím rozsudku konstatoval, že znalecký posudek vypracovaný Ing. Hanušem Hrabánkem vykazuje příliš mnoho spekulací, pročez byl vyžádán revizní znalecký posudek od VÚT v Brně, soud neshledává důvodnou. Podstatné je, že uvedenou částku žalobce uhradil v rámci své obhajoby a že tento znalecký posudek zpochybnil verzi obžaloby. V odůvodnění rozsudku z 11.9. 2013 pak okresní soud v tomto ohledu konstatoval, že přistoupil k příbrání VÚT v Brně, protože závěry znalců Ing. Petra Ptáčka a Ing. Hanuše Hrabánka se navzájem vylučují, přičemž vzájemné rozpory se nepodařilo odstranit ani výsledkem znalců. Soud shledal nárok žalobce důvodným i ohledně cestovného (v podobě žalovanou odečtené amortizace) samotného žalobce k úkonům trestního řízení. Žalovaná učinila nesporným, že žalobce vykonal cesty ve dnech 21.3. 2013 (200 km), 18.6. 2012 (336 km), 16.8. 2012 (208 km), 14.9. 2012 (336), 19.9. 2012 (208 km) a 11.9. 2013 (208 km) a že při nich ujel shora uvedený počet km. Jakkoli žalobce neprokazoval, že by měl souhlas orgánů činných v trestním řízení k užití motorového vozidla, zdejší soud je přesvědčen, že vyžadovat po žalobci (při jeho zdravotním stavu), aby cestoval v rámci trestního řízení hromadnou dopravou z místa jeho bydliště, o němž bylo výsledky svědkyně A [redacted] J [redacted] a svědka R [redacted] K [redacted] a výpisem ze stránek www.csadplzen.cz prokázáno, že není dostatečně dopravně propojené s [redacted] by bylo nespravedlivé. Žalobcův nárok není na místě ponížovat o amortizaci jeho vozidla, neboť nepochybně k opotřebením vozidla během předmětných cest došlo a lze vyjít z vyhlášek č. 429/2011 Sb. a 472/2012 Sb. Soud přiznal i cestovné za cestu k podání vysvětlení dne 6.1. 2012 do [redacted]. Že se onoho dne žalobce k podání vysvětlení dostavil, soud zjistil ze záznamu o podání vysvětlení. Jakkoli k tomuto úkonu došlo před zahájením trestního stíhání, stalo se tak v rámci trestního řízení, resp. obhajoby žalobce v něm. Za cestu z [redacted] a zpět (72 km, cena nafty 34,70 litru na km, sazba základní náhrady 3,70 Kč na 1 km dle vyhl. č. 429/2011 Sb., průměrná spotřeba dle technického průkazu vozidla [redacted] 5,86 l na 100 km) přiznal soud žalobci při vázanosti žalobním petitum (§ 153 odst. 2 o.s.ř.) částku 385,92 Kč, když správně by cestovné činilo 412,80 Kč. Jelikož na náhradě škody žalobce původně požadoval 44 994,24 Kč, žalovanou mu bylo zapláceno 25 133,60 Kč, zbývalo rozhodnout o částce 19 860,64 Kč, která je tvořena znalečným ing. Hrabánka ve výši 15 050 Kč, a cestovným do [redacted] a zpět včetně amortizace vztahující se i k ostatním cestám žalobcem vykonaným ve výši 4 810,64 Kč.

Pro nadbytečnost soud zamítl další důkazní návrhy účastníků, neboť z důkazů v řízení provedených byla učiněna skutková zjištění pro posouzení důvodnosti žalobou uplatněného nároku, jak jej soud výše podává, plně postačující – z téhož důvodu soud v odůvodnění rozsudku nerozvádí dílčí skutková zjištění učiněná z těch provedených důkazů, o něž rozhodnutí o věci samé posléze neopřel.

Na základě shora uvedeného výrokem I. uložil žalované zaplatit žalobci celkem částku 69 860,64 Kč s úroky z prodlení ode dne, kdy nastalo prodlení žalované po uplynutí 6 měsíců stanovené zákonem žalované k předběžnému projednání nároku. Jelikož žalovaná nezaplatila žalobci zákonné úroky z prodlení z částek, která v průběhu řízení uznala a žalobci zaplatila, uložil soud žalované, aby žalobci i tyto úroky z prodlení zaplatila. Výrokem II. pak soud žalobu stran nedůvodného požadavku na náhradu nemajetkové újmy zamítl.

Výrok o náhradě nákladů řízení je odůvodněn ve vztahu k nároku na náhradu nemajetkové újmy ustanovením § 142 odst. 1 o.s.ř., jelikož žalobce byl ve věci úspěšný. Ve vztahu k nároku na náhradu škody je výrok o náhradě nákladů řízení odůvodněn ust. § 146 odst. 2 věta druhá o.s.ř. a ust. § 142 odst. 1 o.s.ř. Náhradu nákladů řízení představuje stran nároku na náhradu nemajetkové újmy odměna za zastupování žalobce advokátem dle § 7, § 9 odst. 4 písm. a) vyhlášky č. 177/1996 Sb. (usnesení Nejvyššího soudu ze dne 29.1. 2014, sp.zn. 30Cdo 3378/2013) za 7 úkonů právní služby po 3 100 Kč, konkrétně za převzetí a přípravu zastoupení, podání žaloby, dvojí částečné zpětvzetí a účast u jednání dne 20.5. 2015, 11.11. 2015 a 6.1. 2016. Stran nároku na náhradu škody představuje náhradu nákladů řízení odměna advokáta dle § 7 zmíněné vyhlášky za 7 shora označených úkonů právní služby po 2 900 Kč. K odměně advokáta je nutno připočít

paušální náhradu hotových výdajů ve výši 2 100 Kč dle § 13 odst. 3 cit. vyhlášky a 21% náhradu DPH (ve výši 9 261 Kč), jejímž je zástupce žalobce plátcem. Celkem jde o 53 361 Kč.

Konečně dle § 148 o.s.ř. rozhodl soud o povinnosti žalované nahradit náklady, které vzniknou státu. Představovány budou svědečným.

Pouze na okraj soud konstatuje, že v případě nároku na náhradu nemajetkové újmy bez ohledu na to, který z účastníků a v jakém rozsahu napadne odvoláním rozsudek soudu prvního stupně, nemůže ani výrok o poskytnutí přiměřeného zadostiučinění nabýt samostatně právní moci a vykonatelnosti (rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 19.11. 2014, sp.zn. 30 Cdo 3850/2014).

Lhůta k plnění byla stanovena v souladu s ust. § 160 odst. 1 část věty za středníkem o.s.ř. – soudu je z jeho činnosti známo, že tato lhůta odpovídá administrativním podmínkám čerpání finančních prostředků ze státního rozpočtu, jimiž se žalovaná při výplatě peněžních plnění řídí, současně mu nejsou známy okolnosti, pro něž by bylo důvodné se domnívat, že stanovení delší lhůty k plnění proti třídní lhůtě zákonné může způsobit žalobci jakoukoliv újmu.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku lze podat odvolání do 15 dnů ode dne doručení k Městskému soudu v Praze prostřednictvím soudu zdejšího.

Nesplní-li povinná dobrovolně, co jí ukládá vykonatelné rozhodnutí, může oprávněný podat návrh na soudní výkon rozhodnutí nebo na nařízení exekuce.

V Praze dne 6. května 2016

JUDr. Vojtěch Trojánec, v.r.
soudce

za správnost vyhotovení:
M.Hladíková

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Daniely Benešové a soudců JUDr. Čestmíra Slaného a Mgr. Richarda Tomana ve věci žalobce: P. W., nar. [redacted], bytem [redacted] zastoupený Mgr. Tomášem Maxou, advokátem se sídlem Praha 1, Petrská 1136/12, proti žalované: Česká republika - Ministerstvo spravedlnosti se sídlem Praha 2, Vyšehradská 16, o náhradu škody a nemajetkové újmy, k odvolání žalobce a žalované proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 2 ze dne 6. května 2016, č.j. 31C 548/2014-179,

t a k t o :

- I. Odvolání žalované se odmítá.
- II. Rozsudek soudu prvního stupně se v zamítavém výroku o věci samé a ve výrocích o nákladech řízení potvrzuje.
- III. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů odvolacího řízení.

O d ů v o d n ě n í

Napadeným rozsudkem soud prvního stupně uložil žalované povinnost zaplatit žalobci 69 860,64 Kč spolu s 8,05% úroky z prodlení od 25.10.2014 do zaplacení a dále 8,05% úroky z prodlení z částky 20 000 Kč od 25.10.2014 do 21.11.2014 a z částky 5 133,60 Kč od 25.10.2014 do 27.2.2015, to vše do patnácti dnů od právní moci rozsudku (výrok I.); ohledně požadavku žalobce na zaplacení 150 000 Kč se zákonnými úroky z prodlení od 25.10.2014 do zaplacení žalobu zamítl (výrok II.); žalované uložil povinnost zaplatit jednak žalobci na náhradě nákladů řízení k rukám jeho právního zástupce 53 361 Kč do patnácti dnů od právní moci rozsudku (výrok III.) a dále v téže lhůtě zaplatit státu náhradu nákladů řízení, jejíž výše bude uvedena v samostatném usnesení (výrok IV.).

Takto rozhodl o žalobě došlé soudu 30.10.2014, doplněné podáním datovaným 23.6.2015, již se žalobce domáhal po žalované jednak náhrady škody v původní výši 44 994,24 Kč a dále zadostiučinění za nemajetkovou újmu ve výši 200 000 Kč vzniklé mu v důsledku zahájení a pokračování (vedení) trestního stíhání jeho osoby usnesením Policie ČR ze dne 5.3.2012, č.j. [REDAKCE] pro podezření ze spáchání trestného činu těžké ublížení na zdraví z nedbalosti podle § 147 odst. 1,2 trestního zákoníku, které skončilo zproštěním obžaloby rozsudkem Okresního soudu v Příbrami z 11.9.2013, č.j. [REDAKCE]. To poté, co usnesením ze 14.1.2015 ohledně částky 20 000 Kč a usnesením z 20.5.2015 ohledně částky 5 133,60 Kč, které mu žalovaná v průběhu řízení uhradila, řízení z důvodu částečného zpětvzetí žaloby zastavil.

Na základě skutečností zjištěných provedeným dokazováním vzal soud prvního stupně za prokázáno, že žalobce byl trestně stíhán pro spáchání přečinu těžkého ublížení na zdraví z nedbalosti podle § 147 odst. 1,2 tr. zákoníku, [REDAKCE].

Trestní stíhání bylo zahájeno usnesením Policie ČR ze dne 5.3.2012, č.j. [REDAKCE], následně byla v květnu 2012 podána obžaloba, avšak rozsudkem Okresního soudu v Příbrami ze dne 11.3.2013, č.j. [REDAKCE] který nabyt právní moci dne 27.11.2013, byl žalobce podle § 226 písm. c) tr. řádu obžaloby zproštěn. Žalobce předběžně uplatnil 24.4.2014 nárok u žalované, která ve svém stanovisku z 19.11.2014 konstatovala, že v předmětném trestním řízení bylo vydáno nezákonné rozhodnutí a důvodným že shledala nárok na náhradu majetkové újmy ve výši 20 000 Kč (náklady obhajoby). V následném /přehodnocujícím/ stanovisku ze dne 24.2.2015 žalovaná shledala důvodným i žalobcův nárok na náhradu hotových výdajů spočívajících v cestovním k orgánům činným v trestním řízení, a to ve výši 5 133,60 Kč.

Zejména na podkladě těchto zjištění dospěl soud prvního stupně k závěru, že v důsledku trestního stíhání, trvajících od 5.3.2012 do 27.11.2013, tj. 20 měsíců, žalobci vznikla újma ztotožnitelná se subjektivními pocity frustrace, stresu a nejistoty, ale i újma objektivizované povahy, představovaná zásahem do jeho osobnostních práv, zejména do práva na ochranu soukromého života, dobré pověsti a jména. Samotné konstatování nezákonnosti trestního stíhání, kterého se žalobci od žalované dostalo v rámci předběžného projednání nároku, neshledal dostačující satisfakcí a za přiměřenou shledal s odkazem na § 31a zákona č. 82/1998 Sb. peněžitou kompenzací ve výši 50 000 Kč. Vyšel přitom z toho, že průběh trestního stíhání byl plynulý, nezatížený průtahy a délka trestního řízení byla přiměřená složitosti věci, že žalobce čelil trestnímu stíhání v nepříznivém zdravotním stavu, jehož důsledky přetrvávají dodnes a zohlednil povahu trestní věci i žalobci hrozící trest zákazu činnosti. Ohledně majetkové újmy shledal důvodným nárok na zaplacení částky 15 050 Kč, kterou žalobce v rámci své obhajoby vynaložil na znalecký posudek Ing. Hanuše Hrabánka z 2.5.2012, č.j. [REDAKCE] když nepřisvědčil námítce žalované, že tento náklady nebyl účelně vynaložen. Opodstatněným shledal i žalobcův nárok na náhradu cestovního k úkonům trestního řízení ve dnech 18.6.2012 (336 km), 16.8.2012 (208 km), 14.9.2012 (336 km), 19.9.2012 (208 km), 21.3.2013 (200 km) a 11.9.2013 (208 km), a to i k podání vysvětlení dne [REDAKCE] do Klatov, aniž jej snížil o amortizaci jeho vozidla, neboť k opotřebení vozidla během těchto cest nepochybně došlo a lze vyjít z vyhlášek č. 429/2011 Sb. a č. 472/2012 Sb. S odkazem na § 1, § 2, § 5 písm. a), § 7 odst. 1,2, § 8 odst. 1, § 26 a § 31 odst. 1 zákona č. 82/1998 Sb. tak nárok na náhradu škody shledal důvodným v celkové výši 19 860,64 Kč. Žalobě proto vyhověl co do částky 69 860,64 Kč (50 000 Kč + 19 860,64 Kč) včetně úroků z prodlení ode dne následujícího po uplynutí šestiměsíční lhůty k předběžnému projednání

nároku a ohledně zbývajících 150 000 Kč s příslušenstvím žalobu zamítl. O nákladech řízení ve vztahu mezi účastníky navzájem rozhodl podle § 142 odst. 1 a § 146 odst. 2 věty druhé o.s.ř. a o nákladech státu (svědečné) rozhodl podle § 148 odst. 1 o.s.ř.

Proti tomuto rozsudku podali žalobce i žalovaná včas odvolání.

Žalobce svým odvoláním brojil proti zamítavému výroku o věci samé a soudu prvního stupně vytýkal nesprávné právní posouzení věci. Uvedl, že soud na základě zjištěného skutkového stavu správně dovedl, že samotné konstatování nezákonnosti trestního stíhání se nejeví jako dostačující a že mu vznikl nárok na zadostiučinění v penězích. S ohledem na závažnost vzniklé mu újmy a na okolnosti, za nichž k nemajetkové újmě došlo, však má za to, že přiměřená výše zadostiučinění v penězích odpovídá částce 200 000 Kč a nikoliv částce 50 000 Kč, která mu byla přiznána. Navrhl proto, aby byl rozsudek soudu prvního stupně v zamítavém výroku II. změněn tak, že žalovaná je povinna mu zaplatit 150 000 Kč se zákonnými úroky z prodlení od 25.10.2014 do zaplacení.

Žalovaná směřovala své odvolání do vyhovujícího výroku o věci samé, a to pouze ohledně částky 4 810,64 Kč a dále do výroků o nákladech řízení. Namítala, že amortizaci vozidla lze uplatnit výhradně v souvislosti s pracovní cestou, avšak soud prvního stupně tuto její argumentaci nepřijal a jeho rozhodnutí tak spočívá na nesprávném právním posouzení. Dovožovala, že tzv. amortizaci nelze podřadit pod pojem skutečné škody, neboť tak jak je tento pojem vyjádřen v právních předpisech, jedná se o fiktivní částku sloužící pro účely účetnictví, nikoli však o částku představující skutečnou škodu. Amortizace je synonymem pro pojem odpis, který se používá u většiny položek dlouhodobého majetku a používá se i v případě, kdy je soukromé vozidlo používáno ke služebním účelům. Žalobci, jako soukromé osobě, která dobrovolně využila své soukromé vozidlo k dopravě k orgánům činným v trestním řízení, tak amortizace nenáleží a poukázala v této souvislosti na rozsudky Městského soudu v Brně č.j. 45C 129/2010-48 a Městského soudu v Praze č.j. 72 Co 152/2014-163. Ohledně uložení jí povinnosti nahradit státu náklady řízení poukázala na to, že Česká republika je podle § 11 odst. 2 písm. a) zákona č. 541/1991 Sb. (správně zákon č. 549/1991 Sb. - pozn. odvolacího soudu) osvobozena od placení soudního poplatku a s poukazem na § 148 odst. 1 o.s.ř. tak závěr soudu prvního stupně není správný. Podstatné je rovněž to, že povinnost nahradit náklady vzniklé státu byla uložena opět státu, tedy totožnému subjektu a odkázala v tomto směru na § 66 zákona č. 218/2000 Sb. Závěrem proto navrhla, aby byl rozsudek soudu prvního stupně v napadené části výroku I. změněn tak, že se žaloba zamítá a ve výroku IV. aby byl změněn tak, že se náklady řízení nese Česká republika.

Odvolací soud se nejprve zabýval přípustností odvolání žalované do věci samé a dospěl k závěru, že její odvolání není přípustné. To proto, že žalobcem uplatněný nárok na náhradu škody ve výši 9 944,24 Kč, představující jím vynaložené náklady na cestovním k orgánům činným v trestním řízení osobním vozidlem, je jedním z dílčích samostatných nároků na náhradu škody, který nepřesahuje částku 10 000 Kč, tím spíše pak žalovanou odvoláním napadená částka 4 810,64 Kč, tudíž proti této části rozsudku není ve smyslu ust. § 202 odst. 2 o.s.ř. odvolání přípustné, když se současně nejedná o rozsudek pro uznání ani o rozsudek pro zmeškání. Odvolací soud proto odvolání žalované do výroku o věci samé podle § 218 písm. c) o.s.ř. odmítl jako odvolání směřující proti rozhodnutí, proti němuž není odvolání přípustné.

Poté odvolací soud přezkoumal z podnětu odvolání žalobce a odvolání žalované do výroků o nákladech řízení rozsudek soudu prvního stupně, jakož i řízení, které předcházelo jeho vyhlášení (§ 212 a § 212a o.s.ř.), v mezích těchto odvolání (§ 206 odst. 2,3 o.s.ř.) a důvodným neshledal žádné z nich.

Zásadní procesní pochybení dosavadního řízení odvolací soud neshledal (§ 205 odst. 2 písm. a/ o.s.ř.). Neshledal ani, že by řízení bylo postiženo vadou, která mohla mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci (§ 205 odst. 2 písm. c/ o.s.ř.). Soud prvního stupně vycházel z postačujících skutkových zjištění, v odůvodnění svého rozsudku vyložil, které skutečnosti byly prokázány, o které důkazy opřel svá skutková zjištění, z jakého důvodu při svém rozhodování nevycházel z dalších provedených důkazů, proč neprovedl další účastníky navržené důkazy a jakými úvahami se řídil (§ 157 odst. 2 o.s.ř.). Věc posoudil rovněž správně i po stránce právní. V odvolacím řízení pak nevyšlo najevo nic, co by mohlo vést k odlišnému posouzení věci. Pokud se týká výše přiměřeného zadostiučinění stanoveného soudem prvního stupně částkou 50 000 Kč, shledal odvolací soud úvahy soudu prvního stupně, jež byly podkladem pro stanovení její výše, správnými, v souladu s platnou právní úpravou i judikaturou a tuto částku za plně dostačující. Soud prvního stupně nepochybil ani při rozhodování o nákladech řízení ve vztahu mezi účastníky, když vzhledem k výsledku sporu i k částečnému uspokojení žalobcovy nároku žalovanou teprve v průběhu řízení správně aplikoval ust. § 142 odst. 1 i § 146 odst. 2 větu druhou o.s.ř. Námitka žalované stran uložené jí povinnosti nahradit náklady státu neshledal odvolací soud důvodnou, neboť skutečnost, že účastník je ze zákona od placení soudních poplatků osvobozen např. podle § 11 odst. 2 zákona č. 549/1991 Sb. (stejně jako skutečnost, že řízení, v němž stát platil náklady, je od soudních poplatků osvobozeno podle § 11 odst. 1 téhož zákona), nemá na rozhodování o náhradě nákladů řízení státu žádný vliv.

Z uvedených důvodů byl proto rozsudek soudu prvního stupně v zamítavém výroku o věci samé i v akcesorických výrocích o nákladech řízení jako věcně správný podle § 219 o.s.ř. potvrzen.

Výrok o nákladech odvolacího řízení se opírá o ust. § 224 odst. 1 a § 142 odst. 1 a cotrario o.s.ř., když žádný z účastníků v této fázi řízení úspěch neměl.

V odvoláním nenapadeném vyhovujícím výroku o věci samé (I.) ohledně částky 65 050 Kč zůstal rozsudek soudu prvního stupně nedotčen (§ 206 odst. 2 o.s.ř.).

Proti tomuto rozsudku, a to jeho výroku, kterým bylo odvolání žalované odmítnuto, **n e n í** dovolání přípustné, jinak **l z e** proti němu podat dovolání k Nejvyššímu soudu ČR do dvou měsíců ode dne jeho doručení prostřednictvím soudu, který ve věci rozhodoval v prvním stupni, avšak pouze za podmínek uvedených v ustanovení § 237 občanského soudního řádu.

Praha 30. listopadu 2016

JUDr. Daniela Benešová v. r.
předsedkyně senátu

*Za správnost vyhotovení:
Kateřina Dvořáčková*